

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 13T/27/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5718010354
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Veronika Pavláková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2020:5718010354.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v senáte zloženom z jeho predsedníčky JUDr. Veroniky Pavlákovej a prísediacich sudcov Jely Rosenbergovej a Mgr. Ivana Hajka na hlavnom pojednávaní konanom dňa 18.05.2020 takto

r o z h o d o l :

obžalovaná

Q. H., A.. XX.XX.XXXX Q. P., trvale bytom A. Č.. XX, E. P.
(adresa na doručovanie písomností),

podľa § 285 písm. a/ Tr. por. sa spod obžaloby podanej prokurátorom Okresnej prokuratúry Martin pod č. 1 Pv 401/17/5506-8 na tom skutkovom základe, že

dňa 11.08.2013 v Necpaloch prevzala ako zástupkyňa spoločnosti F. C., X.. H.. E.. sumu vo výške 3.000,- € za účelom ich vyplatenia P. O. a U. L., následne približne o týždeň, t. j. dňa 18.03.2013 v Necpaloch prevzala ako zástupkyňa spoločnosti F. C., X.. H.. E.. sumu vo výške 5.000,- € od P. O., A.. XX.XX.XXXX, za účelom vyplatenia úverových zmlúv uzavretých medzi D. O. P., A.. XX.XX.XXXX, W.. S. W., A.. XX.XX.XXXX, F. O., A.. XX.XX.XXXX Y. U. A., A.. XX.XX.XXXX X. X.Ď. F. C., X..H..E., X. X. Q. W., P. A. Č.. XX, IČO: 35805731, Q. H.Ď. však sumu vo výške 5.000,- € do spoločnosti odviedla do konca mesiaca august 2013 len čiastočne, a to v sume vo výške 133,78,- €, keď sumu vo výške 2.000,- € vrátila P. O., pričom ostatné peniaze použila v rozpore s účelom ich určenia, čím tak P. O. spôsobila škodu vo výške 5.866,22,- €,

právne kvalifikovaný ako prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.
o s l o b o d z u j e ,
pretože nebolo dokázané, že sa skutok stal.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. súd poškodenú P. O., A.. XX.XX.XXXX Q. P., S. W. S. S., F. Č.. XXXX/XXX, s nárokom na náhradu škody odkazuje na civilný proces.

o d ô v o d n e n i e :

Súd na hlavnom pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom obžalovanej Q. H., svedkyne poškodenej P. O., svedka G. P., svedkyne Ľ. T., oboznámením sa s ďalšími svedeckými výpoveďami z prípravného konania, s listinami pripojenými do súdneho spisu a dospel k záveru tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Obžalovaná Q. H. na hlavnom pojednávaní vyhlásila, že sa cíti byť nevinná zo skutku uvedeného v obžalobe. Vo svojej výpovedi uviedla, že v roku 2013 pracovala ako zástupkyňa spoločnosti F. C., X.. H.. E.. (ďalej len F.). Poškodená O. stále potrebovala nejaké peniaze. V marci roku 2013 si požičala peniaze

prostredníctvom F. od kamarátok obžalovanej - sumu 1.060,- € od P. O., od U. L. sumu 1.440,- €. Chcela ich do troch mesiacov vrátiť z predaja nehnuteľnosti. F. obžalovaná odvieďla od 11.08. do októbra 2013 sumu 3.000,- €, zo svojich peňazí jej dva dni pred nahlásením veci zaplatila ešte 360,- €. Na Ľadovni mala odpísané 1.735,- € dňa 11.08. a 12.08.2013. Vtedy na Ľadovni jej dala 5.000,- €, sumu 3.000,- € jej dala asi tri týždne predtým. Aj v SMS správach má potvrdenie, že poškodenú prosila, aby jej tie peniaze vrátila, lebo ju financovala z rodinných prostriedkov. Zo sumy 5.000,- € vrátila 2.000,- € P. O.. Z prvej sumy 3.000,- € sumu 599,- € vrátila F. na pôžičku jej matky, ktorú si po dohode s poškodenou zobrala práve matka obžalovanej. Tých 599,- € si nechali, pretože sa úver refinancoval na novú sumu 1200,- €, a teda fyzicky zobrali z F. len 600,- € a tá suma 599,- € sa brala ako vrátená F., hoci zostala v ich držbe. Sumu vo výške 1.750,70 € vrátila poškodená obžalovanej, pretože tieto peniaze jej požičala z vlastných úspor takým spôsobom, že v týždňoch 21 až 25 roku 2013 poškodená nemala na splátky, tak jej ich zaplatila z vlastných peňazí - preto si následne túto sumu sama nechala. Zvyšnú sumu cca 650 € odvieďla F. na úvery pani poškodenej - nevedela sa presne vyjadriť na aký konkrétny úver a v ktorom konkrétnom čase, ale tieto peniaze išli určite do banky. Potvrdenia odovzdávali nadriadenému p. P., vždy bolo zrejmé, aké sumy v jednotlivých týždňoch prevzala a koľko odovzdala F.. Z tej sumy 5.000,- € priamo po ich prevzatí odpísala sumu 1.735,- €, a to na viaceré úvery poškodenej, teda úvery, ktoré mala zobraté na mená L., O.Á. Y. W.. To bolo 11.08.2013. Sumu 1.300 € jej kázala rozpísať tak, ako uzná za vhodné, takže to odpísala do októbra 2013 zo všetkých jej zmlúv, teda zo zmlúv na W., A., O. P., O. X., O. Y. O.. Potvrdenia o rozpísaní by mali byť v tzv. kartách splátok, ktoré boli v rukách poškodenej. Zvyšných 2.000,- € vrátila P. O., ktorá poškodenej bezúročne sumu 2.000,- € požičala z vlastných peňazí, vrátené mali byť po predaji domu O.. Poškodená sa s O. dohodli o tomto úvere dňa 08.03.2013 v jednej reštaurácii vo Valči. Pri prebraní sumy 5.000,- € a 3.000,- € od O. nebol prítomný nikto. Priznala, že ako zástupca spoločnosti F. sa podieľala na poskytovaní úverov tak, že sa úver fakticky napísal na inú osobu, napríklad rodinných príslušníkov. Na odstránenie rozporov s výpoveďou v prípravnom konaní uviedla, že vždy hovorila o prevzatí celých 8.000,- €, nie však naraz. Sumu 5.000 € prevzala v byte u poškodenej, kde bola sama. Suma 3.000 € bola vrátená obžalovanej a jej mame, preto nešli na účet F.. Z vlastných peňazí platila splátky za poškodenú z dôvodu, že ona je veľký manipulátor, hovorila, že si niečo urobí, že je na tom zle, obžalovaná ju teda ľutovala. Pracovala v F. cca 4 roky, ešte 28.10.2013 za O. zaplatila sumu 360,- €, potom to už nezvládla a v stredu nahlásila P., že sú všetky tie úvery O.. Za toto konanie bola medzičasom aj odsúdená. V F. pracovala do decembra 2013, keď jej spravili audit - ten dopadol perfektne. Výpoveď jej potom dali z dôvodu, že poskytovala úvery tretím stranám. Sťažovali sa na ňu O. alebo skôr jej dcéra. Túto situáciu neznáša dobre, má z toho zdravotné problémy, navštevuje psychiatra, nemá ani na právnik, nikdy by neprávom poškodenej nezobrala ani euro. Pokiaľ poškodená na súde poukazovala na papier o dlžobe 10.000 €, tak to jej skutočne spísala ona, a to v čase predaja ich domu, keď manžel poškodenej chcel vedieť, aké dlžoby sú na ňu evidované. Poukázala na to, že spoločnosť F. zasielala nedávno listiny svojim klientom, že im dlžoby odpúšťa. Poškodená do októbra 2013 ani nemala žiadne podlžnosti, až keď sa z tej odovzdanej sumy 8.000,- € splácalo posledných 1.250,- €, tak na to už peniaze z tej jej hotovosti nezostávali, a tak jej to obžalovaná aspoň po pár eurách odpisovala - 10 alebo 20,- € na jednotlivé úvery - tam z vlastných prostriedkov zaplatila za ňu 360,- € navyše. Následne už viac peňazí nebola schopná za ňu splácať a ani za O., tak to nahlásila spoločnosti. V živote nikomu neukradla ani korunu, musela v tomto prípade pretrpieť obviňovanie a očierňovanie zo strany poškodenej, ktorá pritom veľa vecí zamlčala. Aj s rodinou robili veľký humbuk, obžalovaná sa však ničím neprevinila. Rodinní príslušníci poškodenej pritom ani nemali tušenie, koľko si ona napožičiavala peňazí a nechceli si dať vysvetliť, ako je potrebné ich splácať a ani to, že časť z tých peňazí platila za ňu sama obžalovaná. V súvislosti s trestným konaním obvolávala všakovaké miesta, ale nedopátrala sa, kde by sa k nejakým listinám ešte vedela dostať.

Svedkyňa poškodená P. O. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení a zložení prísahy vypovedala v podstate zhodne ako vo výpovedi z prípravného konania s tým, že si nie je istá, či prvá splátka bola 2.000 alebo 3.000 €, neskôr uviedla, že určite minimálne 3.000 €. Na rozdiel od výpovede z prípravného konania uviedla, že túto sumu prevzala obžalovaná od nej na Podháji, nie na Ľadovni. Obžalovanú pozná z Necpál dlhé roky. Poškodená popísala, ako si postupne u nej vybavila viaceré pôžičky. Tieto sa nabaľovali a vyšplhali na sumu, ktorú ani bližšie nevedela uviesť. Pôžičky si brala na to, aby vyplatila tie predošlé. Svoje pôžičky mala vyplatiť z predaja domu - na tom sa s obžalovanou dohodli. V mesiaci august 2013 bez potvrdenia obžalovanej vyplatila sumu 3.000 €, keď z domu s peniazmi odchádzala, bol tam manžel a dcéra X. O., bolo to 11.08.2013. O týždeň neskôr jej dala sumu 5.000 €, ani na to nemá žiadne potvrdenie. Aj vtedy o tom vedel manžel. Asi o mesiac za ňou prišla obžalovaná so zoznamom, na ktorom boli dlžníci, ktorí jej pomáhali s úvermi a žiadala od nich ďalšie peniaze. Z tej sumy 8.000

€ to ona nevyplatila. Pôžičky vracala tak, že v hotovosti dávala peniaze obžalovanej, neskôr pani P.. Suma 3.000 € mala ísť na vyplatenie pani L. Y. O., zo sumy 5.000 € mali byť vyplatené ostatné úvery pána O., B.Í. W. a jej syna.

Bližšie sa k veci ďalej vyjadrila tak, že od obžalovanej chcela, aby z tej sumy 8.000 € boli vyplatené hlavne úvery, ktoré boli zobraté na iných rodinných príslušníkov, a aby zostali už len jej úver prípadne úver manžela. Presťahovali sa do Turčianskych Teplíc. Bola v tom, že 8.000 € stačilo na tie úvery, avšak obžalovaná uvádzala, že sú tam ešte dlžoby, a že by to spravilo ďalších 3.000 €. Pán P. z F. ju napomínal, že sa spláca len po 5 € na jej a manželovu zmluvu, aj jej telefonoval a kričal na ňu, vyhrážal sa jej aj dcére podaním trestného oznámenia, na čo reagovala tak, že ho podá ona. Následne bol vykonávaný audit a tam sa prišlo na to, že peniaze do F. uhrádzané obžalovanou neboli. Nevedela povedať, aká dlžoba vtedy na ňu bola vedená. Potvrdenia od obžalovanej nedostávala, verila jej. Následne opätovne zmenila tvrdenie o mieste prevzatia súm 3.000 € a 5.000 € - malo to byť na Ľadovni, nie na Podháji. Zmluvy si brala na rodinných príslušníkov, a to S. W. - dcéru, F. O. - bývalého zaťa, U. A. - susedu a na manžela a syna. L. Y. O. boli kamarátky obžalovanej, ona navrhla riešenie, aby za nimi šli do Valče autom obžalovanej, stretli sa v nejakej krčme s nimi na jeseň roku 2013 a dohodli sa, že ony si na seba pre ňu zoberú od spoločnosti F. pôžičku. Poškodená nevedela uviesť v akej výške a ani za akých podmienok sa mali tieto peniaze vrátiť. Od O. to bolo asi 1.500 €, od L. menej, poškodená bola v tom, že tých odovzdaných 3.000 € obžalovanej bude stačiť na zaplatenie týchto dvoch pôžičiek. Potvrdila, že si brala pre ňu na svoje meno pôžičku matka obžalovanej, teda P. H.. Prvý úver bol niečo cez 1.000 €, nevedela povedať presnú sumu a ani obdobie, ale bolo to ešte predtým, ako si brali úver pre ňu L. a O.. Pokiaľ obžalovaná tvrdí, že si pre poškodenú jej matka brala ešte druhý úver, v tomto si poškodená nebola istá, nevedela sa vyjadriť ani k sume pôžičky a prípadnému obdobiu. Obžalovaná hovorila, že je potrebné platiť. Ďalej potvrdila, že sa takto pre ňu bral aj úver od nejakej sesternice obžalovanej menom P.. To bolo niekedy v roku 2013, bližšie podrobnosti uviesť nevedela. Mala na súde pri sebe poznámky, ktoré jej vypracovala ešte vtedy obžalovaná - z nich bolo zrejmé, že úver od tejto P. bol vo výške 1.971,60 €, zostatok od L. 1.429 € a P. suma 1.478 € k dátumu 26.10.2013, na L. je uvedený, že bola bratá pôžička 2.678,40 € a zostatok k uvedenému dátumu bol 1.429 €, čo sa týka tej O., tam je uvedená požičaná suma tiež 1.971,60 € a zostatok 919,60 € k 26.10.2013, na dcéru S. W. je vedená pôžička 1.500 €, po navýšení v sume 2.790 € a zostatok v sume 1.700 € resp. ďalšia suma 1.090 €. Poškodená opakovane konštatovala, že sa v tom nevyzná. Pokiaľ tvrdí, že peniaze v sume 8.000 €, ktoré dala obžalovanej, neboli odvedené F., tak vychádzala z toho, že túto informáciu dostala od riaditeľa spoločnosti F. po tom, čo bol vykonaný audit. Ona sama úplný prehľad o tom kedy a kam tiekli platby alebo v akej výške vlastne mala dlžoby voči spoločnosti F. a jednotlivým osobám, ktoré si pre ňu brali od tejto spoločnosti úvery, nemá. Pôžičky rodinných príslušníkov boli brané pre ňu tak, že D. O. ml. si požičal sumu 1.600 € niekedy v roku 2013, asi v lete, s navýšením išlo o sumu 1.971,60 € a zostatok k januáru 2014 je uvedený v sume 1.499,- €. Vychádzala z ubezpečenia obžalovanej v čase predaja domu, keď jej v auguste 2013 dala tých 8.000,- €, že táto suma bude stačiť na vyplatenie všetkých iných osôb okrem nej a manžela, a teda že by tieto záväzky zanikli. Napriek tomu bolo od nej vymáhané ďalších 3.000 €. Nevedela, na aké zmluvy to pýta a ani akú presnú sumu vlastne F. dlhuje, verila, že sa to spláca a že to bude v poriadku. Keď dala tú veľkú sumu, tak už týždenné pôžičky nesplácala, len zanesla nejaké peniaze ešte obžalovanej, nevedela však povedať kedy a ani v akých sumách a ani na aké zmluvy. Nevedela sa vyjadriť, či obžalovaná splácala nejaké splátky aj za ňu. Na úverové zmluvy tých tretích osôb, na ktoré si brala pôžičku, nebolo zo sumy 8.000 € zaplatené nič - to podľa nej vyplynulo z auditu vykonaného pred Vianocami 2013, hovorila jej to pani T. ako nadriadená P. a tiež riaditeľ z Bratislavy. Boli tam vtedy úverové knižky, avšak zápisy tam neboli, no pán P. tie zápisy ešte v ten jeden večer všetky ako opravu podpisoval, aby to sedelo s tým, že sa priebežne úvery vyplácali, avšak chýbala tam tá suma 8.000 €, ktorú dala obžalovanej, okrem peňazí vyplatených O. a L.. Podľa jej vedomostí však tieto dve osoby boli vyplatené až v roku 2016. Aktuálne od nej spoločnosť F. nevymáha žiadne peniaze, toto sa zastavilo v čase, keď podala trestné oznámenie po vykonaní auditu. Naposledy spoločnosť F. žiadala uhradiť nejakú sumu, svedkyňa poškodená ale nevedela povedať akú, to isté platí o jej manželovi, nejaké zostatky žiadali uhradiť od A., to bolo podľa výzvy cca 860 € a sumu 958,- € od O.. To, že treba zaplatiť 10.000 € má ako posledný papier od obžalovanej spred Vianoc 2013.

K nároku na náhradu škody sa vyjadrila tak, že si ho uplatňuje vo výške vypočítanej prokurátorom, teda vo výške 8.000 €. Bolo to tak, že obžalovanej dala tých 8.000 €, nejakú časť zaplatila obžalovaná pani O. a pani L., teda jej dlhuje niečo cez 5.000 €. Tieto žiada zaplatiť. Ona prosila obžalovanú, aby vyplatila peniaze ostatných, ak to nie je možné, aby jej peniaze vrátila na povyplácanie ostatných - teda dcéry, syna a U. A., toho O. by už nechala tak.

Svedok G. P. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení a zložení prísahy uviedol, že už si na podrobnosti nespomína, bol vypočutý pred asi tromi rokmi na polícii, to si celú vec pamätal lepšie. Obžalovaná bola ich zamestnankyňou, bola jeho podriadená. Pani O. bola ich dlhoročná zákazníčka s veľa pôžičkami, ktoré splácala. Prax bola taká, že si mohli brať pôžičky osoby len na svoje meno, pokiaľ dobre splácali pôžičku, ktorú si vzali, mohli si zobrať ďalšiu pôžičku a následne pri dobrej disciplíne sa im ponúkol tzv. „refinanc“ tej prvej pôžičky, takže si nemuseli brať akoby tretiu pôžičku. Vo firme pracoval v období rokov 2010 - 2016, pani O. bola ich zákazníčkou asi od roku 2011. Pôžičky sa splácali obchodnému zástupcovi v hotovosti, splátky sa zapisovali do tzv. kariet splátok. Vždy na jednu pôžičku bola založená jedna karta splátok, mal ju pri sebe zákazník. Ak by ju stratil, mohol sa mu vystaviť duplikát, prípadne ak sa vypísala, tak sa mu vystavovala ďalšia. On takýmito kartami splátok nikdy nedisponoval. Keď obchodný zástupca prevzal peniaze od zákazníka, buď ich doniesol jemu, častejšie to ale bolo tak, že ich tzv. „zabankoval“, teda po týždni ich odniesol do banky a jemu už len doložil potvrdenie o tom, koľko financií do banky vložil. Zástupca mal toľko klientov v rajóne, koľko si našiel. Bolo to u niekoho päťdesiat, u niekoho aj stopäťdesiat. Vo svojej evidencii si viedol zoznam zákazníkov, takže keď zákazník odovzdal peniaze, zástupca mu to zapísal do karty splátok, sebe to poznačil aj s dátumom a sumou vo svojej evidencii, takže si to mohol zákazník skontrolovať. Zoznam zákazníkov sa tlačil vždy v stredu, týždeň sa zbierali splátky, v utorok sa peniaze „zabankovali“ a v stredu dostávali zástupcovia nový zoznam zákazníkov. V prípade, že niektorý zákazník splátku nezaplatil, avizovalo sa to jemu ako nadriadenému, on chodil potom zisťovať dôvody nezaplatenia osobne. Riešili to buď dohodou o odložení splátky resp. jej ponížením do času, kým sa klientovi zase situácia zlepšila. Čo sa týka schvaľovania úverov, tak prvých desať s novým zástupcom chodil uzatvárať on, následne už to schvaľoval len cez telefón na základe zistených podkladov od obchodného zástupcu, pričom tieto svedok posunul ďalej na ústredie a tam úver buď schválili alebo neschválili. Spočiatku sa pôžičky vyplácali v hotovosti, neskôr po zmene zákonov - asi v roku 2014 - už zákazník dostal kartu, na základe ktorej si príslušnú sumu vybral z hocikákeho bankomatu. Kartu splátok vždy dostával do týždňa a prišla mu poštou resp. mu ju doniesol zástupca spoločnosti. Ak zákazník nemal kartu splátok pri sebe, dávala sa mu potvrdenka. Čo sa týka pani O., tak je možné, že úvery splácala, možno aj mala malý nedoplatok, toto riešil telefonicky a aj za ňou osobne bol - nevedel už uviesť, čo mu ona vtedy hovorila, vtedy mal cca 1200 zákazníkov. S odstupom času už sa nevedel vyjadriť k nejakému problému medzi pani H. a pani O., vypovedal k tomu už v minulosti na polícii. Zmluvu mal u nich uzavretú aj manžel pani O., asi ju aj splácal. Nevedel, či za pani O. splácal úvery aj niekto iný. Čo sa týka mien P. O. a pani L., tak toto boli ich zákazníčky - ak to bol rajón pani H., tak boli jej zákazníčky. Dcéra pani O.B. bola tiež ich zákazníčkou, takto sa s ňou mohol aj stretnúť. Keď vznikli nejaké tie problémy, tak sedela u nich v kancelárii. Vtedy tam bola aj jeho nadriadená - pani L. T., pani H. a boli tam O., teda dcéra, matka a otec. Zrejme pani H. s pani O. mali nejaké problémy ohľadom peňazí a prípadných splátok. Obžalovaná po objavení sa nezrovnalostí pri splátkach musela od nich odísť, zrušili vzájomnú spoluprácu s ňou ako obchodnou zástupkyňou, to bola všeobecná prax, inak nemala so žiadnymi inými zákazníkmi akékoľvek problémy. Všeobecne v prípade nesplácania splátok dôvody chodil zisťovať on osobne, či bol rázny sa vyjadriť nevedel, nikdy sa však trestným oznámením či exekúciou nikomu nevyhrážal, toto nepoužil za celú dobu pôsobenia v F. C. X.. H.. E.. Obžalovaná krátko pred vznikom týchto nezrovnalostí s rodinou O. dokonca dostala odmenu ako vzorná spolupracovníčka tejto spoločnosti, vždy bola poctivou obchodnou zástupkyňou z jeho pohľadu, nikdy jej žiadne peniaze nechýbali, svoju činnosť vykonávala zodpovedne. V čase ukončenia spolupráce s obžalovanou spoločnosť F. C. X.. H.. E.. neevidovala žiadne podlžnosti z jej strany. K momentu ukončenia spolupráce s ňou musela odovzdať všetko, čo súviselo s jej činnosťou - zoznam zákazníkov, tiež potvrdenie o „zabankovaní“ k momentu ukončenia spolupráce resp. odovzdanie hotovosti, ak mala nejakú vybrať, k tomu jej vystavil potvrdenie a tým spolupráca bola ukončená. Nespomína si na žiadne nezrovnalosti v tejto súvislosti. Uvádzané zoznamy zákazníkov, ktoré mu boli vždy v utorok odovzdávané, ďalej postupoval na pobočku do Žiliny, odtiaľ tiež preberal pre svojich obchodných zástupcov nové zoznamy zákazníkov v stredu ráno. Prácu vedúceho evidoval prostredníctvom tabletu nadriadeným, dnes už však žiadnou osobitnou evidenciou nedisponuje, tieto zostali na pobočke resp. centrále. Oficiálne skončil pracovať pre túto spoločnosť dňa 30.09.2016, nejaký čas predtým si ešte čerpal dovolenku. V podstate celý rok 2016 už sa len dovyzbievali pôžičky predtým poskytnuté, nové sa už neuzatvárali a asi vo februári 2017 sa spoločnosť v súvislosti so zmenou právnych predpisov v SR odtiaľto rozhodla odísť. Na to, aby zákazník dostal pôžičku, musel spĺňať určité podmienky. Zo strany vedenia nežiadali, aby v prípade nesolventnosti sa pôžičky „rozpisovali“ na rodinných príslušníkoch. Pokiaľ vie, tak v súvislosti s odchodom spoločnosti zo slovenského trhu sa nejaké dlhy aj odpúšťali. Na odmeňovanie obchodných zástupcov malo samozrejme nepriamo vplyv

nesplácanie poskytnutých úverov, pretože zástupcovia boli odmeňovaní na základe toho, aké množstvo peňazí každý týždeň vybrali. Ak mal zástupca viac zákazníkov, o to väčšie sumy samozrejme vybral, a o to väčšia bola jeho provízia. Potvrdil, že na polícii v roku 2017 hovoril pravdu, spomínal si vtedy lepšie. V uvedenej výpovedi z prípravného konania sa bližšie venoval spôsobu schvaľovania a udeľovania pôžičiek vo všeobecnosti. Čo sa týka nezrovnalostí medzi obžalovanou a pani O., tak tam vykonaním kontroly zistil nejaký minimálny rozdiel, určite nie však v pani O. tvrdenej sume vo výške 8.000 eur. Pamätá si, že niekoľkokrát bol na kontrole u pani O. v Necpaloch. Kontroloval karty splátok a tie boli vždy v poriadku. Toto bolo možno 5 alebo 6 - krát. Mal vedomosť o tom, že obžalovaná sama splácala niektoré úvery, ktoré urobila pre poškodenú O. na iných ľuďoch.

Svedkyňa L. T. na hlavnom pojednávaní po zákonom poučení a zložení prísahy uviedla, že má vedomosť o nejakom spore medzi pani H. a zákazníkmi, ktorí v tejto veci podali oznámenie, ale o čo konkrétne tam išlo, to si už nepamätá. Pracovala ako oblastná manažérka v Žiline. Viedla 6 manažérov, ktorí mali vlastných obchodných zástupcov. K tomuto prípadu bola privolaná do Martina - vložila sa do toho až keď obžalovaná začala písať svojmu nadriadenému, že sa obesí alebo si niečo urobí. Sedela v kancelárii, keď sa vec s obžalovanou riešila, boli tam nejakí rodinní príslušníci poškodenej a tiež pán P.. Nevie, ako celá vec dopadla, odovzdali ju kontrolnému oddeleniu - tak sa postupovalo vždy, keď došlo k prípadom, že oproti sebe boli dve protichodné tvrdenia, na ktoré neboli dôkazy. Pozastavili činnosť obžalovanej a bol vykonávaný audit, ktorý v podstate prebiehal tak, že bol oslovený každý z klientov, ktorého mala aktuálne vo svojej databáze a pracovala s ním. Obchodní zástupcovia u nich pracovali na živnosť, preto s obžalovanou nerozväzovali spoluprácu, len mala pozastavenú činnosť. Svedkyňa následne odchádzala na inú oblasť v rámci firmy. Ani oni nenašli žiadne pochybenia v práci obžalovanej, preto bolo zo strany spoločnosti odporúčané poškodenej, aby sa obrátila na orgány činné v trestnom konaní, keďže ani ona nedisponovala takými podkladmi, ktoré by preukazovali jej tvrdenia. Ak by si s tým vedeli rady v rámci vlastnej kompetencie, nebola by nútená to posúvať na kontrolné oddelenie. Čo sa týka auditu u obžalovanej, tak tento dopadol v jej prospech, u všetkých ostatných zákazníkov a klientov bolo všetko v poriadku. Na starosti to mal pán P.. S rodinou O. sa stretla len vtedy jedenkrát, keď sedeli v kancelárii, oni predostierali svoje tvrdenia, obžalovaná hovorila tie svoje. Je možné, že prebehla nejaká telefonická komunikácia, ale osobné stretnutie bolo len toto jedno. Ak poškodená O. pred súdom tvrdila, že jej svedkyňa mala dať informáciu o nesplatení splátok pôžičiek braných pre ňu na iné osoby, tak na nič takéto si nespomína. Je možné, že rodinu poškodenej posúdili ako jeden prípad. Čo sa týka zistenej skutočnosti, že poškodená si brala úvery aj na iné osoby, tak k tomu ako spoločnosť sa mohli postaviť len tak, že zobrali na vedomie podpisy úverov uvedenými osobami - v podstate už oni ich uviedli do omylu, preto maximálne obmedzili prístup týchto osôb k prípadným ďalším pôžičkám. Iné by bolo, keby išlo o fiktívny úver, teda že by ten dotýčny tú zmluvu ako takú nepodpísal. Vtedy by sami iniciovali trestné stíhanie na obchodného zástupcu. Pokiaľ klient chcel splatiť jednorazovo poskytnutý úver skôr, ako bolo pôvodne dohodnuté, tak v prípade, že úver už nejakú stanovenú dobu existoval, tak k danému momentu sa vypočítala alikvótna čiastka z tých poplatkov, ktoré súviseli s úverom ako takým. Obchodní zástupcovia na týždennej báze vedeli, akú sumu je potrebné zaplatiť zo strany klienta na úplné splatenie dlhu. Čo sa týka práce obžalovanej dovtedy, tak ona bola zodpovedná, nikdy s ňou neboli žiadne problémy, bola dokonca vyhlásená za samostatnú obchodnú zástupkyňu, takže svedkyňa bola doslova v šoku, keď sa tento prípad začal - najmä keď pán P. avizoval tie sms, že si obžalovaná chce niečo urobiť, pretože ona nezvládne tú hanbu, keď pritom nič zlé neurobila a vždy postupovala len na základe pokynov klienta. Toto doslova vyvolalo poplach v rámci firmy. Čo sa týka spomenutého kontrolného oddelenia, tak toto bolo zriadené v rámci firmy, volali ich „sekuriťáci“, robili aj náhodné audity, mala ho zriadené každá pobočka. Spoločnosť medzičasom na Slovensku skončila, takže vôbec nevie, odkiaľ by nejaké závery týchto auditov ešte bolo možné žiadať. Pokiaľ prišiel záver v takýchto veciach, že nebola zistená pravda ani na jednej strane, bolo odporúčané dotknutým obrátiť sa na orgány činné v trestnom konaní.

Súd sa oboznámil i s ďalšími svedeckými výpoveďami nachádzajúcimi sa v spisovom materiáli.

Svedkyňa P. O. vo svojej výpovedi potvrdila, že ju oslovila obžalovaná, ktorú pozná asi 20 rokov, či by finančne nepomohla pani O.. Stretli sa v krčme vo Valči, na tomto stretnutí súhlasila, aby si pani O. vzala zo spoločnosti F. pôžičku na jej meno, tak sa aj udialo. O splácanie tejto pôžičky sa ona nezaujímal. Dopadlo to však tak, že to celé splatila obžalovaná. Z vlastných peňazí požičala pani O. ešte sumu 2.000 eur. Peniaze pre poškodenú odovzdala obžalovanej, tá jej niekedy v lete roku 2013 tieto peniaze v hotovosti vrátila.

Svedkyňa U. L. taktiež potvrdila, že bola v roku 2013 požiadaná o to, aby pomohla pani O. s tým, že zoberie pre ňu úver na svoje meno. Obžalovaná je ich kamarátkou, a preto jej verili, keď ich ubezpečila, že peniaze budú vrátené z predaja domu O.. O splácanie úveru zobratého pre pani O. sa ona nezaujímala, nevyplácala ho, vie však, že tento za pani O. uhradila obžalovaná.

Svedkyňa X. O. - dcéra poškodenej uviedla, že o uzavretých viacero úverov v spoločnosti F. koncom roku 2012 sa dozvedela, že jej mama má. Brala si ich z dôvodu, že nezvládala splácať tie predchádzajúce. I ona sama mala úver od tejto spoločnosti. Viackrát bola svedkom, že mama obžalovanej išla odovzdať splátku. Mohlo to byť asi 10 - krát v období od konca roku 2012 do konca roku 2013. Obžalovaná nikdy nedávala potvrdenia mame a ani to nepísala do karát. Vie, že jej mama odovzdala obžalovanej postupne najskôr sumu 3.000 eur a neskôr 5.000 eur, pri tom ona však nebola. Aj jeden zo svojich úverov ona sama riešila s obžalovanou. Potvrdila, že asi dvakrát za ňu obžalovaná zaplatila splátku, následne jej však svedkyňa peniaze vrátila. V októbri 2013 na stretnutí s obžalovanou a P. bola okrem nej aj jej mama, otec, brat D. a priateľ B. O.. Obžalovaná vtedy uviedla, že potvrdenie na sumu 8.000 eur poškodenej odmietla dať z dôvodu, že tieto peniaze zapísala do kariet splátok. Na druhý deň v kancelárii u pána P. zistili, že v tom čase neboli splatené úvery L. ani O.. Neboli odvedené ani ďalšie sumy, teda asi tých zvyšných 5.000 eur.

Svedok M. U. ako splnomocnený zástupca spoločnosti F. C. X.. H.. E.. potvrdil, že obžalovaná pracovala v ich spoločnosti ako obchodný zástupca od 01.06.2010 do 14.01.2014. Vo všeobecnosti sa vyjadril k priebehu uzatvárania zmlúv a činnosti obchodného zástupcu pri tom. Popísal úkony, ktoré bol povinný zabezpečiť a vykonať obchodný zástupca, proces schvaľovania úveru na základe podkladov od obchodného zástupcu i samotné vyplatenie finančných prostriedkov klientovi a následné vyberanie splátok obchodným zástupcom. Do spisu doložil prehľady splátok úverov jednotlivých osôb, a to konkrétne poškodenej, jej manžela, syna, osôb O., A., P., O. Y. L. s tým, že doposiaľ boli splatené úvery O. k 01.04.2016 a L. k 30.08.2016. Táto výpoveď svedka bola zo dňa 14.11.2017.

V konfrontácii medzi obvinenou a poškodenou P. O. sa poškodená vyjadrila tak, že suma vo výške 3.000 eur mala ísť po dohode s obžalovanou na vyplatenie pôžičiek L., O. a ešte jednej pani. Zo sumy 5.000 eur mali byť vyplatené úvery A., P., O. a syna poškodenej D.. Okrem týchto súm dávala obžalovanej aj iné peniaze, keďže dlžná suma zo všetkých úverov bola vyššia. Na uvedené tvrdenia poškodenej obžalovaná uviedla, že na otázku manžela poškodenej zhrnula celkovú dlžnú sumu na všetkých úveroch, a tá bola v sume cca 11.000 až 12.000 eur, potom už viac komunikovala s poškodenou. Suma 3.000 eur bola použitá vo výške 599 eur na úver, ktorý poškodená dlžila cez jej mamu, 1.750,70 eur dlhovala poškodená priamo obžalovanej, keďže splácala úvery za jej ľudí, a to od 21. týždňa do 25. týždňa roku 2013 a sumu 5.000 eur rozpísala na všetky úvery vrátane poškodenej a jej manžela, najprv v sume 1.735 eur dňa 11.08.2013, neskôr zo všetkých úverov sumu vo výške 1.200 eur, a to niekoľko dní po 11.08.2013. Sumu 2.000 eur vrátila pani O.. Zotrvála na tom, že všetky peniaze sa vrátili tam, kde sa vrátiť mali.

Pokiaľ poškodená navrhla osobný výsluch svedkyne X. O. na hlavnom pojednávaní, súd tento návrh odmietol s odôvodnením, že táto svedkyňa bola po riadnom zákonnom poučení vypočutá už v prípravnom konaní, jej výpoveď bola so súhlasom prokurátora a obžalovanej procesne správnym spôsobom oboznámená prečítaním na hlavnom pojednávaní, keď súd osobný výsluch tejto svedkyne ani nepovažoval za potrebný.

Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi pripojenými do súdneho spisu a z nich zistil nasledovné skutočnosti:

Podnetom na začatie trestného stíhania v tejto trestnej veci bol realizačný návrh pracovníkov kriminálnej polície z mája roku 2017.

Vyšetrotateľom OR PZ v Martine bolo Q. H. dňa 30.06.2017 vznesené obvinenie pre pokračovací prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Súčasťou spisového materiálu sú písomnosti, ktoré si zasielali obžalovaná s poškodenou v januári 2014. Poškodená v nich vyzývala obžalovanú na vrátenie sumy 8.000 eur, obžalovaná popierala, že by mala voči poškodenej akékoľvek záväzky.

Obžalovaná vlastnou rukou spísala jednotlivé pôžičky, ktoré od spoločnosti F. boli poškodenej - i na jej blízke osoby poskytnuté, pričom len istina týchto pôžičiek presahovala sumu 14.000 eur. Pri zohľadnení navyšenia a poplatkov spojených s požičaním peňazí od tejto spoločnosti išlo o sumu takmer raz tak vysokú.

V decembri 2013 sa poškodená písomným podaním obrátila na spoločnosť F. C. X..H..E.. Priznala v ňom, že od roku 2011, kedy si od nich zobrala prvú pôžičku, sa zaplietla do siete reťazových úverov, ktoré si cez obžalovanú brala na svojich známych a rodinných príslušníkov, pričom obžalovaná od nej prevzala sumu 8.000 eur, tieto však podľa poškodenej nie sú zohľadnené v splátkach jednotlivých úverov, ktoré mala od spoločnosti F. poskytnuté. Namíeta tiež, že obžalovaná jej riadne neodovzdávala potvrdenia o prevzatí peňazí, navyše odmietla vydať potvrdenku o prevzatí sumy 8.000 eur s tým, že tieto peniaze budú rozpísané v rámci jednotlivých splátok úverov. Spoločnosť F. vo svojej odpovedi odkázala poškodenú na orgány činné v trestnom konaní, s ktorými prisľúbila spolupracovať. Vo veci uvedenej sťažnosti bola poškodená kontaktovaná i regionálnym manažérom.

Spoločnosť F. C. X..H..E.. orgánom činným v trestnom konaní poskytla písomné podklady k pôžičkám poškodenej, ktoré si brala na seba i rôzne jej blízke osoby prostredníctvom obžalovanej. Z týchto podkladov je zrejmé, že zmluvy boli uzatvárané i na mená U. L., U. A. - dokonca dve zmluvy, D. O. - v danom období na neho taktiež figurujú minimálne tri úverové zmluvy, P. O., F. O. - taktiež viaceré zmluvy o pôžičke, S. W. - opätovne pôžička z januára 2013 a následne i vo vyššej hodnote k aprílu 2013, ďalej na osobu P. O.. Z týchto podkladov je tiež zrejmé, že poplatky, ktoré klient za požičanie finančných prostriedkov zaplatil, boli takmer v rovnakej výške ako samotná hotovostná pôžička, takže napríklad z pôžičky U. L. poskytnutej jej k 08.03.2013 vo výške 1.440 eur, spoločne s poplatkom vo výške 1.238,40 eur, bola výška požičanej sumy respektíve sumy, ktorú poškodená musela finančnej spoločnosti F. C., X..H..E.. vrátiť spolu 2.678,40 eur. Obdobne to bolo aj pri ostatných pôžičkách, kde poplatky za ich poskytnutie boli objektívne extrémne vysoké. Len pri sčítaní súm, ktoré si poškodená v hotovosti požičala od spoločnosti F. C., X..H..E.. v období od marca 2012 do konca apríla roku 2013, išlo o sumu takmer 11.000 eur. Poplatky, ktoré bola poškodená povinná zaplatiť za tieto pôžičky, prevyšovali sumu 9.200 eur. Z uvedeného vyplýva, že suma, ktorú mala poškodená vrátiť veriteľovi, presahovala sumu 20.000 eur. V rámci tohto výpočtu nie je striktné zohľadnené, či sa nejednalo aj o refinancovanie niektorých z úverov - tu však ani samotná poškodená nemá prehľad o tom ako, kedy, v akej výške, s akými reálnymi poplatkami a vlastne za akých podmienok si pôžičky v rámci doslova „pôžičkového kolotoča“ od spoločnosti F. C., X..H..E.. zobrala. Z uvedených podkladov tiež vyplýva skutočnosť, že len týždňová splátka na všetkých zmluvách, ktoré mala súčasne uzavreté poškodená O. pre seba - hoc i na iné osoby - bola vo výške približne 350 eur, súhrn mesačných splátok teda presahoval sumu 1.400 eur, hoci sama poškodená uviedla, že v tomto období mala mesačný príjem len cca 350 eur.

Z ďalšej doloženej písomnej korešpondencie je zrejmé, že poškodená spoločnosť F. C. X..H..E.. so svojimi sťažnosťami na postup obžalovanej ako obchodného zástupcu oslovila opakovane. Výzvou o zmier obžalovanú žiadala o vrátenie hotovosti 8.000 eur tvrdiac, že žiadne peniaze zo zaplatených 8.000 eur neboli na splátky pôžičiek odvodené. Vo výpovedi obžalovaná akékoľvek záväzky voči poškodenej odmietla.

I v odpore podanom voči vydanému trestnému rozkazu obžalovaná namíeta, že zo sumy 3.000 eur boli uhradené dlhy voči nej samotnej, jej mame a boli tiež použité na odpis splátok, s čím bola poškodená oboznámená. Sama obžalovaná v období máj až jún 2013 mala uhradiť za poškodenú sumu cca 1.700 eur. Zo sumy 5.000 eur odpísala sumu 1.735 eur, približne do polovice októbra 2013 rozpísala vrátenie pôžičiek poškodenej v celkovej sume asi 1.250 eur. Tri úvery, z ktorých peniaze dostala O. od októbra 2013 až do obdobia 2017 vo výške cca 3.800 eur platila obžalovaná.

Z písomností OR PZ v Martine z januára 2019 je zrejmé, že i obžalovaná na poškodenú podala trestné oznámenie, a to pre trestný čin krivého obvinenia.

Po doručení obžaloby si poškodená uplatnila nárok na náhradu škody vo výške 5.866,22 eur.

Z obchodného registra Slovenskej republiky bolo zistené, že spoločnosť B., X..H..E.. v likvidácii ako právny nástupca spoločnosti F. C., X..H..E.. bola ku dňu 05.09.2019 z obchodného registra vymazaná. V centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov súd zistil, že tam má obžalovaná tri záznamy od roku 2017 - všetky pre priestupky na úseku dopravy. Raz išlo o prekročenie rýchlosti, raz nepoužitie bezpečnostných pásov a raz o nesprávne parkovanie. Veci boli riešené napomenutím respektíve pokutou do výšky maximálne 10 eur.

Ďalšími písomnosťami predloženými v rámci súdneho konania obžalovanou táto preukazovala, že jednak splácala čiastočne úvery poškodenej O. už predtým, ako jej dala sumu 3.000,- € a potom 5.000,- €, tieto peniaze bolo potrebné vrátiť.

Z listín doložených do spisu poškodenou vyplývala nespokojnosť poškodenej so vzniknutou situáciou týkajúcou sa jej pôžičiek od spoločnosti F., nehody medzi ňou a obžalovanou v období na jeseň 2013, ako i faktickú dispozíciu poznámkami od obžalovanej k tejto problematike. Obžalovaná v súvislosti s nimi hovorila o nelogickosti tvrdení poškodenej, že obžalovaná mala z peňazí v sume 3.000,- € uhradiť pôžičky, ktoré pritom dokopy mali vyššiu hodnotu. V auguste 2013 nesporne na viacerých zmluvách odpísala zvýšené splátky, a to v jeden deň v hodnote 1.735,- €.

Z odpisu registra trestov obžalovanej vyplýva jedno odsúdenie, a to rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/17/2018 zo dňa 24.09.2019, právoplatným v rovnaký deň, keď bola uznaná vinnou pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 2, ods. 3 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky. Súd poškodenú spoločnosť F. C. X..H..E.. odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Súd sa ďalej oboznámil s fotodokumentáciou sms správ z telefónu obžalovanej, ktoré ona sama predložila orgánom činným v trestnom konaní v rámci prípravného konania. Z nej vyplýva, že približne od októbra roku 2013 došlo k zrejmemu narušeniu vzťahov medzi obžalovanou a poškodenou, hoci dovtedy viedli veľmi čulú a priateľskú komunikáciu. Týmito správami sa potvrdzuje aj to, že dcéra poškodenej X. O. mala sprostredkovanú pôžičku práve zo strany obžalovanej, ktorá za ňu i platila nejaké splátky, obžalovaná s poškodenou sa opakovane dohadovali na stretnutiach, pričom obžalovaná vyzývala poškodenú na uhrádzanie splátok - poškodená obžalovanú zase na trpezlivosť a možnosť zaplatiť neskôr.

Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/17/2018 súd zistil, že obžalovaná na hlavnom pojednávaní v uvedenej trestnej veci urobila vyhlásenie podľa § 257 Tr. por. v tom zmysle, že nepopiera spáchanie všetkých skutkov z obžaloby prokurátora podanej voči nej. Následne za splnenia podmienok zákonného procesného postupu bola na hlavnom pojednávaní konanom dňa 24.09.2019 uznaná vinnou rozsudkom sp. zn. 3T/17/2018 pre pokračovací zločin úverového podvodu podľa § 222 ods. 2, ods. 3 písm. a/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zák. a bol jej uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 roky s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu 2 roky. Súd poškodenú spoločnosť F. C. X..H..E.. odkázal s uplatneným nárokom na náhradu škody na civilný proces. Čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu, pre ktorý bola odsúdená, sa obžalovaná dopustila v období od 03.12.2012 do 22.09.2013, keď ako zástupkyňa spoločnosti F. C., X..H..E.. umožnila osobám P. O., D. O. starší a U. A., získať úver od tejto spoločnosti tak, že uviedla nepravdivé údaje týkajúce sa výšky ich príjmov, čím porušila zmluvné podmienky a uvedenú spoločnosť uviedla do omylu v otázke splnenia podmienok na poskytnutie úveru. Takto svojím konaním spôsobila spoločnosti celkovú výšku škody 6.980,66 eur.

V súlade s ustanovením § 278 ods. 2 Tr. por. súd pri svojom rozhodnutí prihliadal len na skutočnosti, ktoré boli prebraté na hlavnom pojednávaní a opieral sa o dôkazy, ktoré boli na hlavnom pojednávaní vykonané.

V súlade s § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotil dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne, nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Objektom trestného činu sprenevery je vlastníctvo veci. Predmetom útoku je cudzia vec, ktorá bola páchatelovi zverená.

Zverenou vecou sa rozumie vec vo vlastníctve inej osoby, ktorú má páchatel na základe zmluvy v oprávnenom užívaní alebo z dôvodov plnenia určitých úloh podľa dispozície jej vlastníka v držbe, so záväzkom použiť ju len na dohodnutý účel alebo podľa dohodnutých podmienok ju vlastníkovi vrátiť. Vec je zverená páchatelovi, ak je mu odovzdaná do faktickej moci (do držby) s tým, aby s vecou nakladal určitým spôsobom. Osoba, ktorá vec zverila, nemusí byť jej vlastníkom.

Páchatel si prisvojí vec, ktorá mu bola zverená, ak s ňou naloží v rozpore s účelom, na ktorý mu bola cudzia vec daná do opatrovania alebo do dispozície, a to spôsobom, ktorým marí základný účel zverenia. Samo nedodržanie lehoty na vrátenie zverenej veci nebude spreneverou. Bolo by ňou až vtedy, ak by

páchateľ odmietol vec vrátiť. Sprenevera je trestným činom, ak je na cudzom majetku spôsobená škoda malá.

Zo subjektívnej stránky sa vyžaduje úmysel, ktorý spravidla vznikne až neskôr, nie hneď pri zverení veci. Škodou malou sa podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. rozumie škoda prevyšujúca sumu 266,- €. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy.

Úmyselný trestný čin môže byť spáchaný buď vo forme priameho úmyslu, keď páchatateľ chcel spôsobom uvedeným v trestnom zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom alebo vo forme nepriameho úmyslu, keď vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený. Zavinenie je vlastne vnútorný psychický vzťah páchatateľa k skutočnostiam tvoriacim trestný čin. Tvorí obligatórnu zložku subjektívnej stránky trestného činu. Zavinenie je podstatnou náležitosťou trestnej zodpovednosti, čím je vyjadrená zásada, že bez zavinenia niet trestného činu ani trestu. Zavinenie je vybudované na dvoch zložkách - vedomostnej a vôľovej. Obe zložky zavinenia musia zahŕňať skutočnosti tvoriace objekt a objektívnu stránku trestného činu. Pri nepriamom úmysle sa uzrozumenie chápe ako najnižšia zložka vôle. Ľahostajný vzťah k výsledku trestnej činnosti sa pod kategóriu nepriameho úmyslu nezaraďuje, pretože ľahostajnosť k následku nestačí na naplnenie vôľovej zložky nepriameho úmyslu.

Na základe vykonaného dokazovania nebolo bez rozumných pochybností preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaná stíhaná. V čase konania hlavného pojednávania už obžalovaná bola právoplatne uznaná vinnou a odsúdená v inej trestnej veci (Okresného súdu Martin sp. zn. 3T/17/2018) pre úverový podvod k trestu odňatia slobody s podmieneným odkladom a probačným dohľadom (pričom hneď na začiatku hlavného pojednávania vyhlásila vinu a následne prijala súdom uložený trest), ktorý by sa i v prípade odsúdenia v aktuálne vedenom trestnom konaní nezmenil pre ňu k horšiemu, principiálne však trvala na vykonaní dokazovania a objasnení tejto veci, keďže sa v nej ani sčasti necítila vinnou. V aktuálne prejednávanom prípade stáli proti sebe dve verzie priebehu skutku - na strane jednej tvrdenie poškodenej o tom, že obžalovanej za účelom úhrady niektorých z poškodenej pôžičiek zverila sumu 8.000 eur, no obžalovaná príslušné úhrady nevykonala a na druhej strane tvrdenia obžalovanej, že všetky jej poškodenu zverené financie riadne použila na dohodnutý účel. Obžalovaná spáchanie trestného činu popierala od samého počiatku trestného konania, vinná sa byť necítila, jej prejav na hlavných pojednávaniach pôsobil pri opise okolností priebehu skutku úprimne i uveriteľne. Ani po vykonaní dôkladného a veľmi rozsiahleho dokazovania sa v aktuálne prejednávanej veci nepodarilo preukázať, že by obžalovaná nakladala so zverenými prostriedkami mimo dohodnutého rámca a ani to, že by poškodenej vznikla v dôsledku konania obžalovanej akákoľvek škoda. Na neprehľadnosti tejto situácie mala pri množstve pôžičiek, ktoré si od nebankovej inštitúcie brala bez toho, aby zvažovala vlastnú finančnú situáciu a možnosti splácania svojich záväzkov v budúcnosti, rozsah, v akom sa tieto pôžičky zaväzuje splácať, veľký podiel sama poškodovaná. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že poškodovaná vec prostredníctvom orgánov činných v trestnom konaní začala riešiť až v čase, keď bola aj pod tlakom hrozby vlastného trestného stíhania, a to najmä v súvislosti s prešetrovaním jej podielu na uzatváraní zmlúv so spoločnosťou F. C., X..H..E., kde dochádzalo obžalovanou k udávaniu rôznych nepravdivých údajov (pri braní si pôžičiek poškodenu na rôzne iné osoby), teda úverových podvodov, pre ktoré bola obžalovaná nakoniec i v inom konaní právoplatne odsúdená. Obžalovaná nesporne postupovala protiprávne, ak úvery poškodenej umožnila „písať“ na rôzne iné osoby, najmä príbuzných - i keď takéto svoje konanie ospravedlňovala tým, že chcela poškodenej pomôcť a tento zámer i mohol byť skutočne v jej konaní prioritný - pričom sama poškodovaná sa na takomto postupe veľmi aktívne zúčastňovala.

Vo výpovediach poškodenej sa v priebehu trestného konania objavili viaceré nezrovnalosti a nejasnosti, či už dotýkajúce sa výšky súm prevzatých od obžalovanej respektíve obžalovanej odovzdaných, miest odovzdávania peňazí, priebehu uzatvárania jednotlivých zmlúv o pôžičkách i ich následného splácania, dohôd ohľadom splácania pôžičiek, ktoré pre seba brala na iné osoby atď. Jej výpoveď však v konečnom dôsledku vo viacerých smeroch potvrdila obsah výpovedí obžalovanej, a to najmä k okolnosti uzatvárania pôžičiek zo strany poškodenej aj na iné osoby (blízke poškodenej, ale dokonca i na viaceré osoby, ktoré boli z okruhu známych obžalovanej), problémy so splácaním poskytnutých pôžičiek, postupné zhoršenie vzájomných vzťahov medzi nimi ako kamarátkami či snahu o riešenie problému na stretnutí so zástupcami spoločnosti F. C., X..H..E.. Rozpory zostali skôr pri opise vracania uvedených pôžičiek - zo strany poškodenej boli pred súdom prezentované až naivným spôsobom, bez základov finančnej gramotnosti, keď poškodovaná ani nemala potrebnú vedomosť o množstve svojich

pôžičiek, stave uvedených záväzkov, ich forme či pomeru istiny a príslušného navýšenia. Tento prípad je z obdobia, keď spoločnosť F. C. X..H..E.. fungovala na báze premrštených úrokov respektíve poplatkov za poskytnuté pôžičky, ktoré nesmierne predražovali samotné pôžičky, a teda nie je ani prekvapivé, že sa poškodenej pri úrovni jej finančnej zručnosti splácanie úverov zdalo po odovzdaní sumy spolu 8.000 eur obžalovanej preplatené. Na tomto mieste je potrebné poukázať aj na nezrovnalosť vo výpovedi obžalovanej, keď v prípravnom konaní spočiatku pripúšťala len prevzatie sumy 5.000 eur, neskôr už potvrdzovala prevzatie sumy 8.000 eur, na čom zotrvala aj počas celého hlavného pojednávania. Istým spôsobom sa tiež otáznym javí požičiavanie vlastných peňazí obžalovanou poškodenej za situácie, keď si musela byť vedomá rizika ich nevrátenia kvôli finančnej situácii poškodenej a pri jej zlej platobnej disciplíne, zvlášť ak sama obžalovaná nedisponovala príslušnou finančnou sumou a musela si peniaze čiastočne aj sama požičiavať. Logickým zdôvodnením takéhoto postupu môže byť zrejme iba to, že pre takýto postup sa rozhodla spoliehajúc sa na sľubovaný predaj domu poškodenej, za stavu, keď mali medzi sebou až kamarátsky vzťah a tiež pri zohľadnení skutočnosti, že za poskytované úvery spoločnosťou F. C. X..H..E.. i ona sama ako obchodná zástupkyňa poberala odmenu vo forme provízie za takto uzatvorené pôžičky.

Listiny spoločnosti F. C., X..H..E.. potvrdzujú, že v podstate všetky pôžičky, ktoré si poškodená zobrala na svojich blízkych a známych obžalovanej, boli splácané priebežne bez toho, aby na nich vznikali nedoplatky, hoci poškodená sama priznáva, že v tom čase bola v zlej finančnej situácii a obžalovaná tvrdí, že uhrádzala za poškodenú splátky aj z jej vlastných prostriedkov a tiež z peňazí požičaných cez ňu - od jej matky, osôb O., L. alebo napríklad W.. Pokiaľ im vracala finančné prostriedky zo sumy odovzdaných 3.000 eur a neskôr sumy 5.000 eur - zohľadňujúc hotovostnú pôžičku pre poškodenú od veriteľa O., ktorá si navyše pre poškodenú na svoje meno vzala i pôžičku zo spoločnosti F. C., X..H..E.. a množstvo pôžičiek na osoby blízke poškodenej - ani nemohlo objektívne dôjsť k splateniu kompletných súm poskytnutých pôžičiek. Pri prepočte mesačných splátok vychádzala poškodenej suma týždenných úhrad vo výške cca 330 eur, teda mesačne v sume viac ako 1.330 eur, pričom celý príjem poškodenej z dôchodku v tom čase bol v sume približne 350 eur mesačne. Z uvedeného objektívne vyplýva, že poškodená fakticky ani nemala ako splácať všetky pôžičky, ktoré si zobrala, zvlášť ak aspoň určitú časť peňazí samozrejme musela používať aj na vlastné živobytie. Uvedené skutočnosti skôr príviedčajú tvrdeniu obžalovanej, že priebežne splácala za poškodenú aj zo svojich peňazí a tiež z peňazí požičaných pre ňu od jej známych a blízkych a prostriedky od poškodenej následne bolo potrebné použiť i na úhradu týchto záväzkov. Z nepomeru vlastného príjmu poškodenej (cca 350 eur mesačne) a výšky mesačných splátok cca 1.330 eur (týždenne cca 330 eur) je zřejmé, že sa poškodená bezradne točila vo vykryvaní starých úverov a splátok novými úvermi a toto jej celkom zjavne prerástlo cez hlavu. Takýmto prístupom k riešeniu vlastnej finančnej situácie sa i svojím pričinením dostala do situácie, že u nej úplne absentoval prehľad o aktuálnej i celkovej zadĺženosti. Keďže nemala viac šancu v takomto kruhu fungovať, navyše za stavu, že aj jej samotnej hrozilo trestné stíhanie pre úverový podvod, začala sa obracať na orgány činné v trestnom konaní. Pokyn poškodenej na použitie obžalovanej zverených peňazí spolu v sume 8.000 eur bol vágny, keď od nej poškodená pomerne neurčito žiadala z nich uhradiť „niektoré“ z jej dlžôb (okrem pôžičiek vedených na meno samotnej poškodenej a jej manžela). Vykonaným dokazovaním bolo pritom preukázané, že sama poškodená nemala v uvedenom jasný prehľad, preto nemôže byť na ujmu obžalovanej, ak v intenciách pokynu poškodenej postupovala pri úhrade množstva existujúcich záväzkov poškodenej v konkrétnostiach podľa vlastného uváženia. Žiada sa tiež poukázať na vyjadrenia dvoch nadriadených obžalovanej, ktorí nezávisle od seba potvrdili, že obžalovaná bola výbornou pracovníčkou, u žiadneho iného z jej klientov neboli nikdy zistené akékoľvek pochybenia, dokonca vykonaný audit nepotvrdil ani podozrenia, ktoré poškodená prezentovala tejto spoločnosti a neskôr i orgánom činným v trestnom konaní. Tvrdenie poškodenej o výsledkoch auditu boli v rozpore s vyjadreniami obžalovanej i príslušných kompetentných pracovníkov spoločnosti F. C., X..H..E..

Pre úplnosť je tiež potrebné konštatovať i to, že spôsob podnikania spoločnosti F. C., X..H..E.. v Slovenskej republike, keď úroky pri poskytovaných pôžičkách resp. poplatky za ich poskytnutie boli uplatňované vo výškach, ktoré objektívne nemožno označiť za primerané, prispel k tomu, že aj samotní klienti mali obmedzenú šancu mať potrebný prehľad o svojej finančnej situácii a často sa dostávali do vleku reťazových pôžičiek, ktoré splácali v mnohých prípadoch tak, že na splatenie predchádzajúcej pôžičky si brali stále ďalšie pôžičky, z čoho vlastne v konečnom dôsledku prosperovo ťažila najmä samotná spoločnosť F. C., X..H..E.. Jej podnikanie sa dlhší čas hýbalo na hranici zákonnosti a po zmene právnej úpravy dotýkajúcej sa problematiky spotrebiteľov bolo pôsobenie tohto subjektu v Slovenskej

republike ukončené likvidáciou, pričom z všeobecne dostupných údajov je známe, že množstvo jej klientov zostalo v pozícii poškodených, ktorí sa svojich zákonných nárokov už ani nedomohli.

Nad rámec vyššie uvedeného tiež súd pripomína, že v prípade trestného činu sprenevery ide o úmyselný trestný čin, pričom zavinenie vo forme úmyslu poškodiť zákonom chránený záujem - či už priameho alebo aspoň nepriameho - u obžalovanej preukázané nebolo, keď podrobne vysvetlila ako postupovala pri úhrade záväzkov poškodenej a akým spôsobom použila ňou zverenú peniaze. Záver o zavinení páchatel'a sa musí vždy preukázať výsledkami dokazovania a musí z nich logicky vyplývať. Ide o právny záver, ktorý sa musí zakladať na skutkových zisteniach vyplývajúcich z vykonaného dokazovania. Záver o zavinení a jeho forme treba pritom vyvodzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol skutok spáchaný.

Ak neexistoval v danom prípade úplne ucelený reťazec dôkazov tak priamych ako i nepriamych pre bezpečný záver o tom, že sa žalovaný skutok stal, tento je trestným činom a spáchala ho trestne zodpovedná obžalovaná, bolo nevyhnutné ju spod obžaloby oslobodiť. Súhrn priamych a nepriamych dôkazov k preukázaniu viny obvineného pritom vždy musí tvoriť logickú a ničím neprerušovanú sústavu vzájomne sa dopĺňujúcich dôkazov, ktorá vo svojom celku nielen spoľahlivo preukazuje všetky okolnosti žalovaného skutku, usvedčuje z jeho spáchania obvineného, ale súčasne aj vylučuje možnosť akéhokoľvek iného záveru. Dôkazné bremeno pritom nesie obžaloba a nie obvinený. Obžaloba musí dokázať vinu obvineného a nie obvinený svoju nevinu. V prejednávanom prípade zostalo množstvo takýchto pochybností a nezrovnalostí, preto bolo potrebné v pochybnostiach rozhodnúť v zmysle zásady „in dubio pro reo“, teda v pochybnostiach v prospech obžalovanej.

Súd v zmysle vyššie uvedených úvah potom rozhodol tak, že obžalovanú spod obžaloby oslobodil, keďže nebolo dokázané, že sa skutok, pre ktorý bola stíhaná, stal. V súlade so znením § 288 ods. 3 Tr. por. súd vzhľadom na vyhlásenie oslobodzujúceho rozsudku odkázal poškodenú s uplatneným nárokom na náhradu škody v plnej miere na civilný proces.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde Martin do 15 dní od oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok (§ 306/2).

Odvolanie môžu podať:

- prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku (§ 307/1a) a to v neprospech i v prospech obžalovaného (§ 308/1,2). V prospech obžalovaného môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného (§ 308/2)
- obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka (§ 307/1b) a to len vo svoj prospech (§ 308/2)
- príbuzný obžalovaného v priamom rade, jeho súrodenci, osvojiteľ, osvojenec, manžel a druh (pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného), a to len v jeho prospech (§ 308/2)
- zákonný zástupca obž., opatrovník obž. a obhajca obžalovaného pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka obžalovaného, a to len v jeho prospech. Ak je obž. pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môžu podať odvolanie v prospech obž. i proti jeho vôli (§ 308/2)
- štátny orgán starostlivosti o mládež pre nesprávnosť výroku, ktorý sa priamo týka mladistvého obžalovaného a to len v jeho prospech a to aj proti jeho vôli (§ 345/1)
- poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, pre nesprávnosť výroku o náhrade škody (§ 307/1c), a to v neprospech obžalovaného (§ 308/1). Ak je poškodeným právnická osoba, odvolanie môže podať len osoba oprávnená konať za právnickú osobu (§ 68)
- zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci (§ 307/1d), (§ 45/1)

Osoby oprávnené podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môžu ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť.